

MAGYAR LAP

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

X. évfolyam, 214 (2776) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

380 ezerre emelkedett a foglyok száma a Kievd körüli harcokban

Az ötödik szovjet hadsereg főparancsnoka is fogságba esett. — Eddig ötven bekerített hadosztály semmisült meg

Wavel tábornok brit-szovjet védelmi vonalat épít a Kaukázusban

(Vezéri főhadiszállás.) NTI. A védőfőparancsnokság közli: Miután a Kievtől keletre összehúzó szovjet erők kitörési kísérletei sikertelenek maradtak, fokozódó felbomlás jelei észlelhetők sok fronton. A szovjet tiszték és biztosok gyávan elmenekültek a csapatoktól, hogy saját maguk biztonságba kerüljenek. Még sem tudták sorsukat elkerülni. Közben a csatában ejtett foglyok száma kerekén 380.000-re emelkedett. Eddig több mint 570 páncélost, 210 löveget zsákmányoltak, vagy semmisítették meg. Számuk állandóan növekedik. 50 hadosztály teljesen megsemmisült. A foglyok között van az ötödik szovjet hadsereg főparancsnoka is. A már megnevezett hadseregek kivül a csata szerencsés kimeneteléhez kimagaslóan hozzájárult Weichs báró vezérezredes és Stülpnagel gyalogsági tábornok hadserege. (MTI.)

Berlinből jelentik (NTI.) Keddre virradó éjjel német harci gépek a Humber-torkolatától keletre elhelyeztettek egy 8000 tonnás kereskedelmi hajót. (MTI.)

EGYRE JOBBAN CSÖKKEN A SZOVJET ELLENÁLLÓ EREJE

Helsinkiből jelenti a Pest. A finn lapok nagy cikkekben foglalkoznak a szovjet háború eddigi eseményével a harmadik hónap elteltével kapcsolatban. A Svenska Presse című svéd nyelvű lap kiemeli, hogy bár a háború három hónapja tart, semmi jele sem mutatkozik a német támadó szellem csökkenésének, sőt az utóbbi napok nagy győzelmi jelentései ennek az ellenkezőjét bizonyítják. A déli harctéren aratott német győzelmek kilátástalanná teszik Pétervári felszabadítását. El kell ugyan ismereni, hogy a szovjet szívósan védekeznek, de most már biztos jelek vannak arra, hogy ellenálló ereje csökken. Ma már tény, hogy az egyik hadsereg a másik után semmisül meg. Ilyen arányú pusztulás seregeinek sorában még a Szovjetunióhoz hasonló segélyforrásokkal rendelkező katonai hatalom sem bír sokáig elviselni. Az Alla Sanomat című lapnak is az a véleménye, hogy a Szovjet ereje csökkent. Az angolok is napról napra sötétebben ítélik meg a szovjet védelmi lehetőségeit. (MTI.)

IDŐELŐTTI SZOVJET PEGYVERLETÉSTŐL FÉL AMERIKA

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma istanbuli különtudósítójának

jelentése szerint, a középkeleti angol főparancsnokság azt kérte Londontól, hogy a Szovjetunióknak szánt hadianyagot juttassák el a középkeleti hadsereghez, mert a német csapatok gyors előreturása esetén a hadianyag német kézre kerülhet. Hir szerint Wavel tábornok megkezdte a Kaukázusban egy erős szovjet-angol védelmi vonal kiépítését. Az angol főparancsnokság itt egymillió szovjet katonát szeretne összevonni.

Rómából jelentik: (Stefani) A Popolo

di Roma washingtoni jelentése szerint Washingtonban egyre jobban hangoztatják, hogy fel kell függeszteni a semlegességi törvény rendelkezéseit a Szovjetunióra vonatkozóan. Amerikai körökben attól tartanak, hogy a Szovjet esetleg idő előtt megadja magát és ez komoly veszélyt jelentene Anglia ellenállási vonalára. Ugyanakkor tisztában vannak azzal is, hogy az észak-amerikai háborús termelés nem teszi lehetővé a Szovjet hatásosabb megsegítését. (MTI)

Ma tartják az első megbeszélést Moszkvában

Stockholmból jelentik (Pest): Moszkvai jelentés szerint tegnap este repülőgépen Moszkvába érkeztek az amerikai és az angol küldöttségek. Ma délután lesz az első megbeszélés, amelyen Stalin és Molotov, valamint a szovjet hadsereg, a tengerészet és a légierő képviselői is rész vesznek. Madridból jelentik: (Stefani) Az olasz haditengerészet rohamcsónakjainak gibraltári rajtaütését öles címfeiratokkal közlik a spanyol lapok. A tengerészeti szakértők és a közvélemény nagy csodálattal tárgyalja a rajtaütést. Különös nyomatékkal mutatnak rá Spanyolországban az új fegyvernem hatásosságára és a kezelő legénység ügyességére és bátorságára. La linea jelentés szerint ez a vállalkozás mély benyomást keltett Gibraltárban, mert eddig abban a hiszemben éltek, hogy semmit sem kell tartani a tenger felől jövő támadástól. (MTI)

ROOSEVELT ÜZENETE A ZSIDÓKHOZ

Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök üzenetet küldött az amerikai zsidókhöz a zsidó újév alkalmából. Ebben többek között kiemelte, hogy a nemzet ismét azoknak a feladatoknak szenteli magát, amelyeket meg kell oldani. Roosevelt üzenetét Wise rabbi olvasta fel a rádióban. (MTI.)

AMERIKA NEM BIZIK STALIN POLITIKÁJÁNAK BECSÜLETES-SÉGÉRE

Rómából jelentik: (Stefani) A Newyork Times azon a nézetet van, hogy okosabb dolog, ha az Egyesült Államok Angliának nyújt segítséget és nem a Szovjetunióknak, nemcsak azért, mert az a veszély fenyeget, hogy a küldött

hadianyag német kézre kerül, de azért is, mert Stalin eddigi magaviselete kétséget ebszert politikájának becsületessége iránt. A Popolo di Roma ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy semmiesem bizonyítja jobban, mint a Times megállapítása, hogy Amerika mennyire nem bizik a Szovjet ellen-

94 millió elrejtett tojás zsidó kereskedőknél

A tojáskérdés rendezésével kapcsolatban Losonczy István közellátási államtitkár intézkedésére a főkapitány vitéz Szentirmay Endre rendőrtanácsos vezényelte ki a közellátási miniszteriumba, továbbá 36 detektívvel. A rendőri intézkedés célja a rejtett tojás-készlet felkutatása volt. Legtöbb tojás üzlet a zsidó ünnep miatt zárva volt, mert kiderült, a tojáskereskedelem 90 százaléka még mindig zsidó kézben van. E 90 százalék birtokában találták meg a hatalmas elrejtett tojás készletet, amelyről már tegnap este is adtak ki hivatalos tájékoztatást.

Ezek rejtették el azt a hihetetlenül nagy mennyiségű tojás-készletet, amelyet a detektívek megtaláltak. A zsidó tojáskereskedők nem tudtak felelni arra a kérdésre, hogy a múlt napokban, amikor nyitva voltak üzleteik, miért mondták azt, hogy nincs árujuk? A kereskedők egyébként arra hivatkoznak, hogy rejtetezésről nincs szó. A detektíveknek el kellett tekinteni a zsi-

allásában. Másrészt az is kitűnik a Newyork Times cikkéből, hogy a demokráciák nem kívánják a kommunizmus győzelmét, hanem azt szeretnék, hogy a Szovjetunió addig folytassa a háborút, amíg ki nem merül. MTI

KONGRESSZUS ELÉ AKARJA TERJESZTENI EGY KÖZTARSASÁGI KÉPVIELŐ A HADÜZENET KÉRDÉSÉT

Washingtonból jelentik: (NTI) Fish, köztársasági képviselő közölte, hogy még e héten határozatot terjeszt a képviselőház elé, hogy az Egyesült Államok üzenjenek háborút Németországnak. Kijelentette, hogy ezt a fontos kérdést az amerikai nép elé akarja vinni. Meggyőződése, hogy a szövetségi gyűlés a hadüzenetet 2:1 arányban elveti. Az ilyen szavazati arány helyesen tükrözi vissza az amerikai nép hangulatát. Hangsúlyozta, hogy a kérdést a nyilvánosság elé viszi, amennyiben megoldása függőben maradna a képviselőház külügyi bizottságában.

Berlinből jelentik (Bud Tud): Teheráni jelentés szerint az iráni képviselőház köztársasági pártja javaslatot terjesztett elő, hogy a lemondott saht állítsák rendkívüli törvényszék elé. Az új saht egymásután ad kegyelmet azoknak, akiket apja uralkodása idején börtönöztek be. A múlt héten 50 politikai foglyot bocsátottak szabadon.

Teheránból jelentik (NTI): Az iráni kormány visszahívja diplomáciai képviselőit Németországból. Olaszországból és Romániából. (MTI.)

dó ünneptől, mert mindenhol lefolytatták a vizsgálatot és a

90 kereskedőnél 70.000 láda tojást találtak.

A nem tartalékos, hanem árusításra előkészített új tojás volt ez a készlet, amelyet ép az utolsó napokban rejtettek el. Egy-egy láda 720 tojást tartalmaz.

A most felkutatott ládák tehát 93 millió 600.000 tojást rejtegetnek.

Találtak olyan tojáskereskedőt, aki 1937-ben vándorolt be Magyarországra. A következő évben már hanzatos magyar neve volt és az adóhivatali bevallása szerint havi jövedelme közel háromezer pengő. Állampolgársága természetesen vitás.

A rendőrtanácsos rendelkezésére, ma a zsidó kereskedőknek is ki kell nyitni üzleteiket. Felszólítottak azokat a tojáskereskedőket is, akik vitatkoztak akartak a rendőri intézkedéssel, arra hivatkozva, hogy még ma is zsidó ünnep van, hogy feltétlenül folytassák az árusítást, mert ellenkező esetben elvesztik iparigazolványukat, őket pedig internálják. MTI

Megszünteti a szociáldemokrata szakszervezetek terrorját az állami munkaközvetítés megszervezése

Törvénytervezet készült az iparügyi minisztériumban az állami munkaközvetítő hivatal felállításáról. Ez a kezdeményezést a keresztény magyar közvélemény éppoly helyesléssel fogadja, mint a munkástársadalom túlnyomó része. Mert ez a törvénytervezet hivatott arra, hogy kivonja a munkásságot a szakszervezetek szociáldemokrata zsidó vezetőinek elviselhetetlen uralma alól és visszaadja a széles munkásrétegeknek azt a szabadságot, amelyet a szakszervezeti terror éppen a munkaközvetítés eszközével fosztotta meg őket. A mai munkásság nagyrésze végképp kijózanodott már a szociáldemokrata ábrándokból és nemzeti irányban és szakmai közösségekben keresett elhelyezkedést, de a szakszervezetek a munkaközvetítés sorrendmegállapításaival kemény megtorlásokat alkalmazhattak a nemzeti öntudatra ébredő munkásokkal szemben, akik nem voltak hajlandók filléreikkel tovább támogatni a zsidó szakszervezeti titkárok hatalmi rendszerét. Ennek fog véget vetni a most elkészült törvénytervezet, amely újabb lépés lesz a szociáldemokrata és szakszervezeti uralom végleges felszámolása felé.

Fegyelmi vizsgálatot indít a Sajtókamara a zsidó lapok gyalazkodói ellen

A Nyilaskeresztes Párt kebelében mutatkozó válság-tünetek, amelyek során a párt több képviselő-tagja kilépett és részint a Pálffy Fidéi vezetésével újból megalakult Magyar Nemzetiszocialista Pártba, részint pedig az Imrédy Béla vezetés alatt álló Magyar Megújulás Pártjába irakozott be, élénken foglalkoztatták a fővárosi sajtót.

A zsidó lapok természetesen ismét felhasználták az alkalmat hogy beletöknyeleskedjenek olyan ügyekbe, amelyek semmiképpen sem tartoznak rájuk s a válságban szereplő politikusok ellen irányuló elvakult kirohanások mellett oly útszéli hangon szállottak vitába a jobboldali orgánákkal, hogy ismét mély felháborodást váltotta ki a keresztény magyar közvéleményből. Ennek a felháborodásnak több ismert közíró kifejezést is adott és felszólította a sajtókamarát, hogy tegyen lépéseket a magyar sajtó méltóságával és a kari tisztesség parancsaival össze nem egyeztethető illetéktelen zsidó túlkapások megrendszabályozására. A sajtókamara most hivatalosan közölte, hogy fegyelmi vizsgálatot indít a szóbanforgó cikkek szerzői ellen és a legszigorúbb büntetésben részesíti őket. Függetlenül a jobboldali pártok mozgalmaitól, amelyek végeredményben bizonyára a belpolitikai helyzet tisztulására fognak vezetni, csak elégtellessel üdvözölhetjük a sajtókamara állásfoglalását, amely — ha nem is vonja meg a politikai illetékesség határait a zsidó lapok részére, — a jóízű követelményeinek mindenestre érvényt szerez a magyar fővárosi sajtójában.

Wörnle János, Magyarország új ankarai követe elutazott állomáshelyére

Ghiczy Jenő lett a külügyminiszter állandó helyettese

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur a külügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére dr. Wörnle János rk. követ, meghatalmazott minisztert, az ankarai m. kir. követség vezetésével és a török köztársaságban való képviseléssel, követi minőségben megbízta.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A miniszterelnök a távozó dr. Wörnle János rk. követ, meghatalmazott miniszter helyett Ghiczy Jenő rk. követ, meghatalmazott miniszterrel töltötte be. Ghiczy Jenő, éppúgy, mint előde, a külügyminiszter állandó helyetteseként fog működni.

Dr. Wörnle János, Magyarország új ankarai követe, hétfőn délután Bukaresten át a

Megérkeztek Moszkvába a brit és amerikai kiküldöttek

Londonból jelentik: Mint a Reuter Iroda Moszkvából jelenti, a brit és északamerikai kiküldöttek Moszkvába érkeztek. (MTI)

menetrendszerű gyorsvonattal elindult új állomáshelyére.

KORMÁNYZÓI ELISMERÉS WÖRNLE JÁNOSNAK

A MTI jelenti: A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére megengedte, hogy dr. Wörnle János rk. követ, meghatalmazott miniszternek, külügyminiszteri állandó helyettesi megbízatásának megszűnése alkalmából, e minőségben nehéz külpolitikai viszonyok mellett kifejtett, kiválóan értékes és eredményes munkásságáért, elismerése tudtul adassék.

Columbiából jelentik: (NTI) Taft szenátor kijelentette, hogy Izlandnak az Egyesült Államok részéről történt megszállása azzal a sándékkal történt, hogy összeütközéseket idézzenek elő, amelyek az Egyesült Államok hadhaladásához vezetnek. Izland megszállásának nem az Egyesült Államok, hanem Anglia védelme volt a célja. Minthogy Izland a háborus körzetben belül fekszik, az északamerikai csapatok által való megszállása bonyodalmakhoz vezet, amelyeket az elnök szándékosan kíván. (MTI)

MIRON TAYLOR ELHAGYTA RÓMÁT

Rómából jelentik: (NTI) Miron Taylor, Roosevelt külön megbízottja, hétfőn elhagyta Rómát és visszatér az Egyesült Államokba. (MTI)

Ottawából jelentik. (Bud. Tud. Az Egyesült Államok és Kanada között egyezmény jött létre, amely kimondja, hogy az Egyesült Államok és Kanada határát kölcsönösen demilitarizálják. Mindkét állam haderőinek tagjai egyenruhában bármikor átléphetik a határt. (MTI)

Nagyvárad: sör:

oltja a szomjúságot, erősíti a szervezetet, gyógyítja a beteget és üdíti a lelket!!!

Hogyan kell kezelni a kézi kapcsolású távbeszélőkészüléket?

Részletes tájékoztatót adott ki a postaigazgatóság

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i távbeszélő forgalomban óriási fejlődés mutatkozik. Eddig 1800 előfizetője van a helyi távbeszélő hivatalnak és napról-napra olyan előfizetők jelentkeznek, akiknek készülékekkel való ellátása közérdek. A gépi — automatikus kapcsolásra berendezett központ azonban betelt és a háborus viszonyok következtében jelentkező anyaghiány miatt nehézségbe ütközik a gépi kapcsolású központot kibővítése. A postaigazgatóság ezért ahhoz az ideiglenes megoldáshoz folyamodott, hogy 100 előfizető befogadására alkalmas kézi kapcsolású központot állított be, s az újonnan jelentkező előfizetők készülékeként ebbe a manuális központba kapcsolja.

Ez azonban a távbeszélőhívásoknál különleges eljárást igényel, amelyre vonatkozólag a nagyvárad-i postaigazgatóság távbeszélő utasítást adott ki, ami nemcsak a kézi kapcsolású központba kapcsolandó új előfizetőket érdeklí, hanem az automatikus kapcsolású központhoz kapcsolt előfizetőket is. Az utasítást az alábbiakban közöljük:

A RÉSZLETES TAJÉKOZTATÓ

Manuális központ előfizetője hiv., manuális központba kapcsolt előfizetőt

1. Felemeli a hallgatót s várja a központ jelentkezését.
2. Kéri a kívánt előfizetőt annak manuális számának bemondásával.
3. A beszélgetés befejezése után helyre teszi a hallgatót.

Manuális központ előfizetője hiv.

automatikus központba kapcsolt előfizetőt.

1. Felemeli a hallgatót s várja a központ jelentkezését.
2. Vonalat kér és várja a tárcsázási bűgást.
3. Tárcsázza a kívánt előfizetőt. Ha interurbán beszélgetést óhajt folytatni, tárcsázza a bejelentőt.
4. A beszélgetés befejezése után, vagy „mással beszél” jelzés után helyre teszi a hallgatót.

Automatikus központ előfizetője hiv. manuális központba kapcsolt előfizetőt

1. Tárcsázza a következő számok valamelyikét: 25-09, 25-17, 25-23, 27-04, 27-23, 27-27.
2. Várja a központ jelentkezését.
3. Kéri a kívánt előfizetőt, annak manuális számának bemondásával.
4. A beszélgetés befejezése után helyre teszi a hallgatót.

Élfogató parancsot adott ki saját édesapja ellen az új perzsa sah

Magánjavanak nagy részéről is lemondatták a volt uralkodót

Ankarából jelentik: (NTI) Iran új sahja szovjet és angol nyomásra, hogy megarthassa a trónt, elfogató parancsot adott ki apja ellen. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) Az Associated Press jelenti Londonból: Hivatalosan közölték, hogy a volt perzsa sah londoni vagyonát befagyasztották. (MTI)

Rómából jelentik: (Stefani) Londoni értesülés szerint a volt sah még mindig Iranban van és kényszerítették, hogy mondjon le magánjavanak nagyrészéről. (MTI)

Amszterdamból jelentik: Mint a Reuter Iroda jelenti, hivatalosan jelentést tettek közzé Simlában, amely szerint nem felelnek meg a valóságnak azok a legutóbbi közlések, hogy a brit és szovjet csapatok megszállták Teheránt. (MTI)

MÓDOSÍTOTTÁK A NEMET-FRANCIA DEMARKÁCIÓS VONALAT. Vichyből jelentik (MTI): A német megszálló hatóságok nemrég módosították az országot két részre osztó demarkációs vonalat. Az intézkedés kiterjeszti a szabad körzetet. Savoya megye így teljes egészében ehhez a körzethez tartozik.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

DREHER HAGGENMACHER NAGYVÁRADAI SÖRÜK:

Gazda, Szent-György, Szent-László világos sör, Turul barna sör és Bak duplamaláta fűszőr

a legismertebb, legolcsóbb és legkönnyebben beszerezhető mindennapi italunk!!!

Gyors ütemben folyik a bekerített szovjet seregtestek felmorzsolása

Eddig harminc hadosztályt semmisítettek meg. Súlyos veszteségeket szenvedett a szovjet hajóhad

Olasz tengerészeti egységek behatoltak Gibraltár megerősített kikötőjébe és három hajót elsüllyesztettek

Vezéri főhadiszállás. (NTI.) A védő főparancsnoksága jelenti: A Kievtől keletre lévő térségben folytattuk a szétvert és igen szűk területre összehúzó ellenséges erők megsemmisítését. A foglyoknak és a zsákmánynak a vasárnapi jelentésben közölt száma jelentősen emelkedett. Az ellenség ezenkívül súlyos veresztéseket szenvedett kétségbeesett kitérés kísérleteinek visszaverése során. Vasárnap támadással elfoglaltuk Arensburgot. Osel szigetének fővárosát. Légierőnk vasárnap a Fekete-tengeren elsüllyesztett egy cirkálót, két rombolót, egy léghárító hajót, valamint kilenc kereskedelmi hajót 25.000 tonnával. Két másik hadihajót és egy nagy kereskedelmi hajót lángbombaoltunk. Kronstadtól nyugatra eltaláltuk az Október Revolucio csatahajót, a Kirov nehéz cirkálót és egy másik nehéz cirkálót. Megrongáltunk három rombolót egy aknavetőt és egy ágyunaszádót.

Tengeralattjáróink az Atlanti-óceánon megtámadtak két ellenséges hajókaravánt és egy egyedül haladó kereskedelmi hajót. 13 hajót — köztük négy tartályhajót — 82.500 tonnával elsüllyesztettünk és egy másik hajót megrongáltunk. Vadászaink vasárnap a La Manche csatorna vidéke felett 29 ellenséges gépet lelőttek. Saját veszteségünk egy gép volt. Az ellenség sem nappal, sem éjjel nem fejtett ki tevékenységet a birodalom felett. Az ellenséges propaganda megkísérli kapcsolatba hozni légierőnk elesetteinek, sebesültjeinek és eltűntjeinek a 19-iki jelentésben közölt számát a repülőgépek elvesztésével. Ezzel kapcsolatban meg kell állapítani, hogy a német légierő nemcsak repülőkötelekekből áll, hanem magában foglalja a repülő hirszerző és léghárító kötelekeket is. Ezeknek egyrészt földi harcokba vetik be. Veszteségeink benne vannak a légierő összesítő adataiban. (MTI.)

A HONVÉDARCVONALON MEG VÉDEKEZIK AZ ELLENSÉG — AZ ERŐDÍTÉSI MUNKÁLATOKAT ABBAHAGYTÁK

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A szövetséges hadseregek ukrainai hadműveletei során a bekerített szovjet seregtestek felmorzsolása gyors ütemben folyik. A gyűrűn kívül maradt ellenséges erők, néhány ellentámadás visszaverése után folyamatosan üldözik kelet felé. A volt Dnyeper arcvonalon összetört szovjet seregeknek felbomlása az egyes csapatok közvetlen magatartásában is mutatkozik. Összeköttetésük megszakadt és emiatt a vezetés már nincs a parancsnokok kezében. A hátráló részek utóvédeinek gyengülő ellenállásából, valamint a zömök visszavonulásának helyenként meglepően gyors

üteméből arra lehet következtetni, hogy a szovjethadvezetőség feladta a Dnyeper és a Donec közötti területen való tartós ellenállás reményét és minden igyekezete azon van, hogy a hátrafelé igyekező szovjet hadakat biztosítsa. A magyar csapatok előtt az ellenség még védekezik. Az erődítési munkálatokat legtöbb helyen

abbahagyták. E tevékenység bizonytalanná válása megnyilatkozik a tervszerűtlen tűzérési és légi tevékenységben is. A honvédkötelekek felderítő vállalkozásokat hajtottak végre. Ezek egyikében különösen kitűntette magát Péter Kálmán hadnagy. Felderítő osztagaink és kisebb egységeink 61 foglyot ejtettek.

Szovjet hajók a német támadások tüzeiben

Berlinből jelentik: (NTI.) Szeptember 21-én — mint a hivatalos hadijelentés közölte — bombatalálatok érték és súlyosan megrongáltak az „Októberi forradalom” nevű orosz csatahajót. A hajó 23.250 tonna vízkiszorítású volt. Legénysége 1230 főből állott.

Berlinből jelentik: (NTI.) A Dnyeper és a Djeszna közötti zsákban eddig mintegy harminc szovjethadosztályt semmisítettek meg. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A német légierő sikeresen folytatta támadásait az Odessától délkeletre tartózkodó szovjethajók ellen. Egy cirkálót bombatalálatokkal felgyújtottak. Egy torpedónaszádót megrongáltak. Elsüllyesztettek két szállítóhajót, egy kétezer tonás hajót pedig felgyújtottak. A robbanás a hajót megsemmisítette. Megrongáltak végül egy jelzőhajót és három kisebb hajót 4.500 tonnával. (MTI.)

„AZ IDŐ NÉMETORSZÁGNAK DOLGOZIK” — ÁLLAPITJA MEG A NEWYORK TIMES

Newyorkból jelentik: (NTI.) Az amerikai sajtó a keleti hadszíntéren elért német sikerek hatása alatt áll. A Newyork Times szerint — az idő

németség, nem pedig a szövetségesek ügyét szolgálja. (MTI.)

Newyorkból jelentik: (NTI.) Roosevelt rendkívüli értekezletre hívta össze a pártvezetőket. Az értekezlet célja az Angliának nyújtandó új segítség megbeszélése. Az elnök jelenleg nem tesz lépéseket az Egyesült Államok semlegességi törvényének visszavonására vagy módosítására. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A német katonák a legutóbbi napokban az egyik Leningrád körüli kiserődben megtalálták a 42-ik szovjethadsereg halott főparancsnokát. A főparancsnok hadseregének kétségbeesett helyzetét látva személyesen akart beavatkozni a harcokba és nyilvánvalóan elesett. Hadifoglyok elmondották, hogy a 42-ik szovjethadsereg politikai biztosa öngyilkos lett. Holttetését meg is találták. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A keleti arcvonal középső szakaszán a német légierő szeptember 21-én bolsevista csapatösszevonásokat és oszlopokat támadott. Más légikötelekeket a Leningrád körül harcoló hadsereg műveleteinek támogatására vetettek harcba. 21-én nappal és 22-ére virradó éjjel támadások irányultak Kronstadt erődjé elen is. (MTI.)

Olasz rohamcsónakok vakmerő támadása Gibraltár kikötőjében

Rómából jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda az olasz főhadiszállásról a következő különjelentést közölte:

Az olasz haditengerészet harci egységei benyomultak Gibraltár megerősített kikötőjébe és elsüllyesztettek egy tízezer tonnás kőolajszállító hajót, egy másik hatezer tonnás kőolajszállító hajót, valamint egy hatezer tonnás hajót. Egy 12.000 tonnás hajót súlyosan megrongáltak. A hajó olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy számolni lehet elvesztésével.

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz haditengerészet rohamcsónakjai ezuttal harmadizben hatoltak be ellenséges tengerészeti támaszpontokra. Első támadásukat március 26-án Suda-öböl ellen intézték, a másodikat Málta ellen június 23-án, a harmadikat szeptember 20-án Gibraltár ellen

A legutóbbi akció katonai értéke meghaladja az előbbieket. Tekintve, hogy sokkal nagyobb távolságra történt az olasz támaszpontoktól. Azért sem leplezhető el, mert a robbanások Gibraltár közelében a spanyolok személtárára játszódtak le. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani.) A Gibraltár elleni támadás az egész világon nagy érdeklődést kelt harci eseményeinél fogva is. Az olasz egységek

273 ezer tonna angol hajóteret süllyesztettek el tíz nap alatt a német tengeralattjárók

Berlinből jelentik: (NTI.) A nadijelentés kiegészítéseként a következőket közlik: Az Atlanti oceáni csatában ismét nagyobb sikert értek el a német

P

A magyar női költőnek
alkalmi ruhája!

Ez a klasszikus szépségű ruha hangtalan színvállás magyarságunk mellett. Hangversenyre, színházba, társadalmi eseményeknél: ezt viseli, aki magyar — s aki ad magára.

Kizárólag nálunk kapható.
Kérje képes ismertetőnket!

Jivatesarok

BUDAPEST, VII. RÁKÓCZI-ÚT 70-76

ugyanis 16.000 tonna hajóteret elsüllyesztettek. 12.000 tonnát súlyosan megrongáltak. (MTI.)

tengeralattjárók. A legutóbbi tíz nap alatt a tengeralattjárók 273.000 tonna brit, vagy brit szolgálatban álló hajóteret süllyesztettek el. (MTI.)

Nagyváradon is kigyult a Széchenyi-emléktűz

Három irányba vitték a nagyváradai váltófutók az emlékezés tüzeinek fáklyáját

Nagyvárad. Saját tud. És a tűz elindult Budapestről, az ország négy tája felé, hogy a legnagyobb magyar emlékezetének a lángja mellett bevilágítson a lelkekbe. A fáklya fénye, amelyet Kormányzó Urunk gyújtott meg Budapesten, túl van már régen az egykori trianoni határokon, ahol két évtizeden át lappangott ez a tűz, fellángolásra várva. Most tovább lobbanhat a Kárpátokon, bevilágíthat a legkisebb faluba is, hogy figyelmeztessen arra: Széchenyi emlékezte kötelez az építő munkára, az új élet-erős alkotásokra. Hidat kell verni az ellentétek szakadékain át, alapítat kell fúrni a közöny és meg nem értés szikláiban, fel kell robbantani azokat a szorosokat, amelyekkel a szűk látókörűség vont a nagyvonalu, építő akaratok köré. A láng, amit Kormányzó Urunk gyújtott a Legnagyobb Magyar emlékére, a váltófutók kezében lobogva tör az erdélyi bércek közé. Figyeljétek az útját és ne felejtsetek, hogy ennek a lángnak ki-aludnia nem szabad soha!

Nagyváradon fényes ünnepség keretében várták kedden reggel a váltófutókat, akik Budapest felől érkeztek. A Szent László-téren, ahol a „Széchenyi láng” ünnepies fogadtatása és továbbbontása lezajlott, már reggel fél 8 órakor felsorakoztak az iskolák és a társadalmi egyesületek. A rendőrség díszszázadát, amely a rendet példásan fenntartotta, Vattay rendőrfelügyelő vezette. Nyolc óra rendre felsorakoztak kijelölt helyekre az iskolák növendékei s kévéssel nyolc óra után megérkezett Szabó János főrendiházi tag, dr. Hlatky Endre főispán, dr. Soós István polgármester, Horváth György rendőrfőtanácsos, Telkessy ezredes, a város és a helyőrség sok más előkelősége, akik az Országzászló előtt csoportosultak.

A felloboogozott Szent László-térről már reggel 7 órakor elindították Dalló Gyula városi kultúratanácsos, dr. Woticzky Ferenc I. o. fogalmazó, Pap Lajos, Teleki József százados és Jakó Albert, a Szent László gimnázium igazgatója a váltófutókat kijelölt helyeikre. A Budapest felől érkező lángot ugyanis az Országzászló előtt felállított kandelláberből Nagyváradról három irányban vitték tovább: Kolozsvár, Nagykároly és Szent-

andrás felé. Arad felé egyelőre el van zárva az út.

Az Országzászló előtt cserkészleányok és levante ifjak álltak díszőrséget, az Országzászlóval szemben pedig a honvédszenekar állt fel.

Megérkeznek a futók

Háromnegyed kilenc órakor megérkeztek a Szent László-térre a váltófutók. Amikor feltűntek a Kishidon, a zenekar rázendített a Himnuszra, amelyet a hatalmas tömeg mint egy óriási kórus, együtt énekelt. Ez alatt a fáklyavivők díszlépésben az Országzászló előtt álló kandelláberhez vonultak és átadták Nagyváradnak a lángot. Erről a lángról gyújtották meg a nagyváradai futók fáklyáikat s a Himnusz elhangzása után elindultak Kolozsvár, Nagybánya, illetve Szent-andrás felé.

A váltófutók elindítása után Adorján József, a Szent László gimnázium VIII. osztályos növendéke mély átérzéssel, férfias lendülettel szavalt el Arany János „Széchenyi emlékezete” c. versét. A szavaltat után a Szózatot énekelte el a közönség majd dr. Némethy Gyula prelátnakonok lépett az emelvényre s elmondotta nagyhatású beszédét

Dr Némethy Gyula ünnepi beszéde

Kedves tanuló fiúk és leányok! Magyarországnak virágai, reményei, igéretei!

Ime itt lobog előttem a tűz, melynek lángját hazánk dicső kormányzója, vitéz nagybányai Horthy Miklós gyújtotta meg a fővárosban Széchenyi István szobra előtt. Lelkes tanuló fiúk és leányok, váltó futók, staféták hozták a tüzet ide, Szent László városába, hogy azután innen tovább vigyék az Isten kegyelméből felszabadult Erdély szélső határáig. Krisztus előtt sok századra ér vissza a lángfutás szokása. A régi görögök hosszú sorban állottak fel s vitték az oltár szent tüzeit messze lampadoforon ünnepén. Az anyagi és szellemi, testi és lelki, látható és láthatatlan világ között belső kapcsolat és párhuzam van Goethe azt mondja Faustjában: Alles vergänglichliche ist

nur ein Gleichniss; minden mulandó dolog csak hasonlat, vagyis az anyagi dolgok jelképei, szimbólumai a lelki valóknak. A tűz a népek szimbólikájában légiessége, melegítő, világító erejéhez képest jelképe a lélek érzelmeinek. Hát ez a tűz, mely itt lobog, minek jelképe? Jelenti a haza szent szerelmét, mely minden jóra való férfi és nő lelkében olthatatlan lánggal lobog. Bizonyára tudjátok, kedves tanuló ifjúság, hogy e napokban szüles e hazában az 1791 szept. 21-én született gróf Széchenyi István születésének 150-ik fordulóját ünneplik, akit nem kisebb ember, mint Kossuth Lajos nevezett legnagyobb magyarnak. Legyen hát ez a tűz képe annak a mérhetetlen faj- és hazaszeretnek, mely a legnagyobb magyar lelkében lángolt.

Széchenyi István lángoló szeretet-

tel élt és halt a magyar hazáért. Él a hazáért. Volt, kitől örökölje a haza szerelmét Nagy ősei között ott ragyog Széchenyi György esztergomi érsek alakja, kit az adakozás, áldozatkészség csudájának neveztek Széchenyi Pál, kinek lelkében a valóságos és hazafias érzés versengő lánggal lobogott, végül édesapjád, Széchenyi Ferencé, ki a Nemzeti Múzeumnak volt alapítója Ha valakire, fiára, a legnagyobb magyarra ille- nek Berzsényi örökveretű igéi:

„Csak sást nemzenek a sasok! S nem szül gyáva nyulat Núbia

párduca.”

Mit tett, mit dolgozott, mit alkotott hazájáért Széchenyi István? Világot vet erre ércszobra, mely 1880 óta áll a fővárosban, a Ferenc József-téren. Hát megett az Akadémia palotája, melyet ő alapított, előtte a világ egyik legszebb hidja, az első állandó híd Budapesten, a Lánchíd, melyet több nemes céllal az ő lánglelke tervezett s agitációja hozott létre. Előtte a gyönyörű főváros képe, a királyi palota, a Koronázó templom, a Halászbástya, a főváros képe, melynek föllendülésében az oroszlátrész az övé. Előtte folyik a királyi Duna, melynek szabad folyását a Vaskapunál ő nyitotta meg. Mit beszélt a Széchenyi szobor? Alatta a négy görög istenség ércei akja, Ceresé, a földművelés istennőjévé, hiszen Széchenyi küzdött a földművelők, a jobbágyok szabadságáért; Vulkan, a fém munkálás istenének képe, hiszen Széchenyi sürgette a magyar ipar kifejlődését; Neptuné, a vizek istené, hiszen Széchenyi indította meg a legmagyarabb folyó, a Tisza szabályozását s a gőzhajó közlekedést; és végre Minerva, a tudományok és művészetek istennőjé, mert Széchenyi alapította a Magyar Akadémiát. Nem hiába szólja fej Arany János Kliót, a történet műzsáját, hogy amit évezredek során mint honfrierény magasztos érdemét följegyezt, abból alkossa Széchenyi jellemét

Ird azt, ki a pusztán népét vezérli, Ki kürtől és lerogy a régi fal; Tarquin előtt ki arcát megcseseréli; Fülöpöt ostromoz lángajkival; Ki győzni Athént csellel is szorítja; Kit bösz csoport elitél, mert igaz; Ki Róma buktán keblét felhasítja — Elég... a példa fája, Széchenyi aza!

Ki Róma buktán keblét felhasítja... Széchenyi nemcsak élt, küzdött, dolgozott a honszerelme lázában, de szenvedett és meg is halt hazájáért. Nagy törvénye az életnek a szenvedés. Ha valamikor, most érezhetjük fájó

Gróf Széchenyi István élete

Ma, szeptember 23-án ünnepeljük Széchenyi István grófnak, minden idők egyik legnagyobb magyar elméjének, a legendás hírű „legna-

szívvel ezt, midőn a második világ-háborúban véreznek honvédeink Oroszország síkjain. De bárhogy véreznek is szívünk: „áldozat nélkül nincs dicsőség, feszület nélkül nincs megváltás.”

Arany János tovább megy.

Kél és száll a szív viharja,
Mint a tenger vése,
Fájdalom a boldogságnak
Egyik alkatrésze.

Széchenyi nem kisebb szenvedő volt, mint cselekvő. Vele született érzékenysége és ideghaja megsokszorozta ugyanis nagy szenvedéseit. Szorongó lélekkel féltette nemzetét az uralkodóházzal és a nemzeliségekkel való kilátástalan összeütközéstől, Kos-suth forradalmi hevétől s mikor jóslata beteljesedett — mert proféta volt — fényes elméje elborult s családjának elmebetegségét kellett vinni büszkeségét. Mikor az ötvenes évek derekán elméje kitisztult s lángeszű tróra valló Blick-jét megírta, mellyel az önkényuralom bűnei osztorozta, még szörnyűbb szenvedések, vívódások, szorongások vártak rá. Egy aljas kémnő áskálódása, kinek nevével nem akarjuk beszennyezni ünnepünket s az osztrák rendőrniszter, Thierry brutális fellépése újra megbülettették nagy lelke egységlyát, úgy hogy aki normális állapotban hívő és gyakorló keresztény volt, golyórt röplött agyába, mondhatatlan gyászba döntve rajongón szerető családját és nagyobb családját, nemzetét. Minő szörnyűséges szívvel lépő töprengések, vívódások, minő végzetes lelki kényszer kergethette halálba azt, akit Kemény Zsigmond „leghibebb magyarnak” nevezett?!

Kedves tanuló fiúk és leányok! Goethe azt mondja Faustjában: hasonlítsz a szellemhez, melyet igaz értesz. Minél bensőségesebben fogjátok tisztelni a legnagyobb magyar emléket, annál jobban fogtok hasonlítani hozzá. Örizzétek, élesszétek, ápoljátok ifjú szívetekben a hazaszeretet szent tüzeit, mely oly hatalmas lánggal égett a leghibebb magyar lelkében. Akkor valóra fognak válni hazánk üdvére Arany gyönyörű igéi:

Te sem haltál meg, népem nagy halottja,
Nem mindenestül rejt a czenki sír;
Oszlósodat még a család siratja —
Oh mert ily sebre hol van balzsamír?
Mj fölkelünk: a fájdalom vigasztal;
Egy nemzet gyásza nemcsak leverő:
Nép, mely dicsőt, magasztost így magasztal,
Van abban élin hit, jog és erő!

Díszfelvonulás

A költői szárnyalású beszéd után az „Erdélyi indulót játszotta a zenekar és énekelte a közönség, majd az iskolák növendékei díszfelvonulásban vonultak el az egyházi, polgári, katonai hatóságok előtt. (—la.)

Diákok!

Iskolakönyvet
Tanszereket
Füzeteket
vásároljatok

könyv- és papírkereskedésében, Bémer-tér 3. Telefon 26-13. Keresztény bolt!

SIMON

ISTVÁN

tanulmányait 1801—1802-ben végezte, 1803—1807 között a soproni benecések és a pesti piaristák oktatták az ifjú Széchenyit. 1808-ban pedig a szombathelyi akadémián vizsgázott bölcsészeti tanulmányairól. Közben megtanulta a francia és az olasz nyelvet is, majd katonai elméleti oktatásban részesült, mert katonai pályára vágyott, egyenruhát akart ölteni. Katonai pályája 1809-ben kezdődött. Részt vett a győri ütközetben s egy vitézül végrehajtott tettéért legfelsőbb elismerésben is részesült. 1813-ban mint futár tisztként vett részt, Schwarzenberg Károly herceg fővezér táborában a Napoleon elleni hadjárataiban.

1815-ben Párizson át Angliába utazott (előzőleg már elsajátította az angol nyelvet is). A szigetországban Anglia lótenyésztését, alkotmányát és gépiparát tanulmányozta s ennek az útjának hatása alatt kezdte meg társadalmi és írói munkásságát.

Széchenyi fejlődésére nagy hatással voltak olvasmányain kívül utazásai s főleg szerelmei. 1817-ben Saurau Gabriella grófnő iránt gyűl szívében szerelm. 1818-ban pedig Karolina sógoránője hugát, lady Meada Selinát óhajtja nőül venni, de nem kap beleegyezést s szülei tanácsára 1818 közepén Olaszországban kereszül. Kelebre utazott. Bejárta Törökországot, Kisásziát, majd Görögországot, Máltát, Szicíliát és Olaszországot az tér haza 1819 közepén. Röviddel ez után megismerkedett és életre szóló barátságot köt báró Wesselényi Miklóssal, aki különösen Széchenyi magyarságára volt nagy hatással. Széchenyi István Wesselényi társaságában utazott el újra 1822-ben Franciaországba és Angliába.

1823-ban Liechtenstein Henrietta hercegnőbe lett szerelmes, de ezúttal is hiába lángett. 1824-ben résztvett X. Károly francia király koronázásán s éppen az 1825-iki országgyűlés előtt érkezett haza.

Még 1824-ben beleszeretett későbbi feleségébe, gróf Zichy Károlyné Seilern Crescentiába s ettől kezdve teljes erejével azon volt, hogy életét házája és honfitársai szolgálatába állítva, méltó maradjon imádottjához. Résztvett az 1825 november 3-án lezajlott kerületi ülésen, amelyen felsőbüki Nagy Pál egy tudós társaság létesítését javasolta s egy esztendői jóvedelmének felajánlásával megvetette a Magyar Tudományos Akadémia alapját. Ő volt az első, aki a főrendiházban — példát adóan — magyar nyelven szólalt fel.

1828-ban megírta híres és óriási hatást keltező művét, a „Hitel”-t, amelyben kifejtette, hogy mindenben való hátramaradásunk oka a hitel hiánya.

1830-ban a kereskedelem fellendülésének érdekében megalapozta a magyar gőzhajózást s gőzhajók számára is használhatóvá tette a Vaskaput. Tevékeny részt vett a politikai életben is, hatásosan küzdött a jobbágy-ság terhének könnyítése és a szólás-szabadság érdekében. 1840-ben népszerűsége tetőpontján állott.

Kossuth Pesti Hírlapjának 1841-ben történt megjelenése Széchenyi életében is fordulópontot jelent, mert Széchenyi Kossuth irányát és hangját igazatónak és veszedelmesnek tartotta. 1846-ban kiélesedett a tollharc Széchenyi és Kossuth között. Kossuth politikája miatt elhatárolták aggodalmait, a sok munka és álmatlanság pedig annyira kimerítette, hogy bolliki egyensúlya felborult és idegileg is összeomlott.

Szeptemberben már olyan állapot-

ban volt, hogy minisztertársai felmentették a munka alól.

Tierry, Albrecht főherceg figyelmeztetésére, állandó titkos rendőri felügyelet alatt tartotta Széchenyit és környezetét, sőt házkutatást is rendeztek nála. Széchenyi nyugodtan vi-

selkedett a házkutatás alatt, később azonban attól tartott, hogy internálják, vagy az örültek házába küldik és elzárják a külvilágtól s ezért elhatározta, hogy eldobja magától az életet. 1860 április 8-án reggel átlőtt koponyával, holttan találták

Vácasfejlesztés — vácaszenderés

Az utcák új elnevezése és a forgalomban levő vácastétekép

Rovatunkban egy ízben már foglalkoztunk a város utcáinak új elnevezésével és egyik hozzászóló javaslatával, amely szerint az új nevek köztudatba való vitelét nyilvános kifüggesztéssel lehet és kell megoldani. A mai hozzászólásban a ma is használatban levő Topsis-féle térképpel kapcsolatos gyakorlati kérdésekkel és esetleges módosításokkal foglalkozunk. Szerk.)

„Bár a f. év tavaszán leköszöltük a város illetékes bizottsága által tárgyalt utca, név módosításokat, — azonban annyi a panasz ezen a téren — mivel az utcanevek és házszámok kifüggesztése elég késedelemes módon halad előre — hogy közérdekűnek tartjuk ha megismételjük az utca neveknek a megállapítás alkalmával elhangzott panaszok alapján eszközölt módosításokat, amely a tul sietésből előre nyomtatott térképeken már nem volt átvezethető. Az átvezetést mindenki ugy eszközölheti az alábbi kimutatás segítségével és pedig ugy, hogy kivágja a lapból ezt a részt és a térképhez illeszti. Az itt érintett utcaneveket pedig legalább a szövegrészen vezeti át feltűnő módon piros írással. Leghelyesebb azonban ugy a térképen, mint a szövegi részen átvezetni. E helyütt jegyezzük meg, hogy Nagyvárad város területe kilenc közigazgatási kerületre van osztva, bele-

értve a Szöllősi-rét és Óssi-telep nevezetű házhelyeket is, mely utóbbiak ugy látszik időtlen időkig a Várad-szöllős, illetve Biharszentandrás község telekkönyveiben fordulnak elő, holott a közigazgatási bekapcsolást nyomon kellett volna, hogy kövesse az érdekelt községek közötti határkiigazítás s ennek alapján a telekkönyvi átvezetés. Ezeket a mérnöki munkálatokat a mérnöki hivatal szakközegei útján kell elvégeztetni, a számozást pedig legoelszerűben Nagyvárad utolsó helyrajzi számától kezdődőleg az itteni m. kir. földmérési felügyelőség hitelesítésével, a telekkönyvi hatósághoz — átvezetés céljából attenni. Ez szintén közérdekű követelmény, mert éveken keresztül húzódik az a vizsás helyzet, hogy Nagyvárad város közigazgatási egységei területileg más községek határaihoz tartoznak.

A területi tájékozódás sajnos, csak a szines városi térképek alapján eszközölheti. Sajnos, a kerületi jelzések teljesen hiányoznak nemcsak a házszámablakon, hanem az utcanevek tábláin is. Pedig a kerületi szám minden nagy város számtábláin fel vannak tüntetve. Ezt a hiányt csakis ugy lehet pótolni most már, ha minél több helyen, rendszeren bekeretezzet, üveggel védett kerületenként szinezett városi térképeket állitanak fel a közönség használatára.

Szükséges módosítások

Térkép kockája:	Régi név:	Uj név:
H-1 G-2	Karácsonyi János püspök utca javítandó	Uj Párecs utcára
E-5	Erzsébet királyné ut (csak a liget nevéül marad meg)	Karácsonyi püspök utcára
F-5 F-6	Nagyállomás előtti tér beirandó	Budapest tér
D-6	Berlin utca javítandó	Békéscsaba utcára
B-7 C-7	Pannónia utca javítandó	Keszthely Zoltán utcára
C-7	Zágon D. javítandó	Zágonyi D. utcára
E-7	Szalárdy János-u. elágazáson túli része marad	Szalárdy János az elágazástól a Patak u-ig Wesselényi Miklós u-ra
E-7.	Párecs utca javítandó	
B-7. C-7. A-8. B-8.	Wesselényi Miklós-u. javítandó	Alkotmány u-ra
B-8	Bokréta-u. (A név végleg megszünt) javítandó	Kriza János u-ra
E-8.	Szalárdy János, Bémer-tér és elágazás közötti része javítandó	Gróf Bethlen István u-ra
G-8	Blaha Lujza-u. javítandó	Városliget u-ra
G-8.	Gyóni Géza-u. javítandó	Gróf Bethlen György fasor
G-8. H-8. H-9.	Alkotmány-u. javítandó	Velencei part-ra
B-9.	Gyopár u. (Aradi utról nyíló kis utca) név megszünik, javítandó	Gróf Csányi László u-ra
E-9	F-9 Liget u. javítandó	Blaha Lujza u-ra
G-9.	Rómer u. vár mellett része javítandó (alsó déli rész. Marad)	Dr Károly Irén u-ra
G-9	Komendáns u. (név megszünik) javítandó	Gyóni Géza u-ra
G-9	Taksony fejedelem u. javítandó (itt tévedésből beirt név A-8. B-8-ban, Óssi részen helyes)	Tamáss tábornok u-ra
I-9.	Goidu-u. javítandó	Gozsdu u-ra
F-11. G-12.	Dr Károly Irén u. javit.	Dr Tót Mihály u-ra

Valódi babkávéből

ESPRESSO

Berecznál

Szt. László-tér 2.

Állapítsák meg véglegesen az utcák elnevezését

(Egy másik olvasónk hozzászólása az új utcanevek kérdéséhez:

„Igen, ez feltétlen szükséges, de ehhez elsősorban az utcák végleges elnevezése a legfontosabb, mert hiába javítják át azt a forgalomban levő Topsis féle térképet, ha közben utcanev változás történik és hiába viszik a köztudatba azt pld. hogy a románul Consanzianának nevezett utca, ami régen Erzsébet liget utca volt, most az Erzsébet királyné utca nevet kapta, ha azt legujabban Karácsonyi püspök utcának nevezik, holott ugyanabban a városrészben a megszállás alatt is volt utca Karácsonyi püspökről elnevezve, vagy a Miron Cristea utca, amit Mikos Kelemen utcának neveztek hónapokon át s most Beleznay Antal utcának hívnak.

Szükséges tehát minél gyorsabban befejezni az utcák végleges elnevezését és a táblákat a már végleges nevekkel sürgösen kirakni, mert a nagyközönség a régi magyar nevet, s ami még rosszabb, ahol az nem volt, a román utcanevet használja s ez utóbbiból tökéletesen elég volt.

(Egy érdekelt)

A külvárosok kapjanak először nyilvános telefonállomást

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Lapjuk pénteki számában olvastam, hogy 25 nyilvános telefonállomás felállítását határozták el és ebből ötöt a főbb utvonalakon valószínű már ebben az évben fel is szerelnék. Minden váradi embert ószinte örömmel tölthet el, ha városunk városá fejlődik, de a nyilvános telefonállomást előbb talán oda kellene felszerelni, ahol alig-alig van telefon — a telepeken.

A főbb utvonalakon szükség esetén, van honnan telefonálni. A napokban az egyik telepen egy balesetből majdnem súlyos tragédia lett, mert a nagy távolság miatt nem tudtak kellő időben orvosért menni.

A nyilvános telefon állomásra szükség van, de elsősorban ha nem is jó üzlet, a várostól nehezebben megközelíthető részen van a helye.

RENDELET A TEXTILGYÁRI RAKTÁRI TISZTVEISELŐ-TANFOLYAM SZERVEZÉSÉRŐL A Magyar Távirati Iroda jelentő: Az értelmiségi és munkanélküliségi kormánybiztos rendeletet adott ki textilgyári manipuláns és raktári tisztviselő-átképző tanfolyam szervezéséről. A tanfolyam hat hónapig tart s elméleti és gyakorlati kiképzést nyújt. A tanfolyamra 36 hallgatót vesznek fel. A tanfolyam ideje alatt a hallgatók havvi 120 pengő segélyben részesülnek

Belvárosi mozgóban
Kedden utoljára

Kislány nagy kaland

Szerdán a gépi berendezés felszerelése miatt
nincs előadás.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1

Fehérvári huszárok (Hét szál rózsza)

A legkitűnőbb magyar zeneszigorítók,
Páger, Egry M., Kabos, Pércy, Pethes, Olvedy Zs.
Pótkép: Robin Hood és a mókások.
Legujabb híradó.

Apollo filmszínházban

Szerdán és csütörtökön utoljára

Asszony a tűzvonalban

izgalmas érdekesítő kémfilm

Jön: Steinback világhírű regénye:

Érik a gyümölcs

Világnézeti szempont — és kári véleménynyilvánítás

Most kerül kezünkbe a Gyógyszerész Szemle október 6-iki száma, amelyben szerkesztői üzenetét olvassunk a Magyar Lapok címére. Az ügy előzményeire bizonyára emlékeznek még olvasóink. A Gyógyszerész Szemle egyik augusztusi számában cikk jelent meg, amely hosszú hasábköveket foglalkoztatott Sillarszky váradszöllősi gyógyszerész szerény igényű patikájával s mindán minősítéssel szembeállítva a kétségkívül nem fényes berendezésű, de takaros kis falusi gyógyszerterát és küzdelmesen élő, keresztény magyar tulajdonosát, — kifogásolva többek között, hogy a kis patikában a kereszt jele is felfedezhető, — azt a tanácsot adja a derék Sillarszkyknak, hogy szedje össze nagy anyagi és erkölcsi erőfeszítéssel felállított sátorfáját, távozzék Váradszöllősről, adja fel az önállóságot és öreg fejjel vállaljon állást valahol.

Mi úgy éreztük — s ebben az értesülésünkben értesülésünk is megerősítette minket, — hogy ezt a cikket a Gyógyszerész Szemle kiküldött munkatársának a nagyváradi zsidó konkurrenciára sugalmazta, amely nem bírja elviselni, hogy Sillarszky gyógyszerész Váradszöllősről épp azon a pontján nyitotta meg patikáját, ahol útjába esik nemcsak Szöllős, hanem más környékbeli falvak Nagyváradra tartó lakosainak is és így elszedhet néhány receptet a város zsidó gyógyszerészeitől. Ezért védelmére kértünk Sillarszkyknak és nem rejteltük véka alá azt a meggyőződésünket, hogy a Gyógyszerész Szemle szakmai fogalommal ürügye alatt zsidó érdekek és liberális szempontok vezérlik.

Hogy mennyire helyes volt megállapításunk, azt bizonyítja a Gyógyszerész Szemle említett szerkesztői üzenete is, amely ilyeneket ír: „Hová jutnánk, ha minden kári véleménynyilvánítást világnézeti szempontból próbálnánk megtorpedózní? ... Váradon tudvalevőleg igen népes gyógyszerészgyűlés volt annakidején s mi bizony senkinél sem tudakoltuk, hogy milyen fajhoz vagy felekezethez tartozik, mert hisz kollegaként mentünk gyógyszerészek közé...”

Hát éppen ez a baj, igen tisztelt Gyógyszerész Szemle! Ma már rég túl vagyunk azon az állásponton, hogy a kári szempontok függetlenítelők bármilyen szakmai közösségek világnézeti elgondolásokról. Ellenkezőleg: a keresztény magyar érdekek szolgálatára irányuló törekvésnek minden szakmai területen érvényesülnie kell. Sőt elsősorban az egyes szakmák keretei között kell elvégezni azt a nagy számadást, azt a halasztást nem tűrő tisztogató munkát, amelyre a törvény is lehetőséget nyújt és amelynek eredménye csak a keresztény magyar társadalomnak minden foglalkozási ágban való megerősödése és a zsidóság végérvényes háttérbe-szorítása lehet.

Számunkra valóban nem közöm-

bős az, hogy a nagyváradi gyógyszerészek többsége zsidó-e vagy magyar, mint ahogy nem közömbös ez az arányszám az orvosi, az ügyvédi, az újságírói, a fogtechnikusi, a fényképezési, a vendéglőipari, a műszerész vagy más szakmák területein sem. S ha a Gyógyszerész Szemle, amely a magyar gyógyszerészet gazdasági és kulturális szempontból is meggondolást érdemlő tény, hogy Nagyváradon a gyógyszerészek túlnyomó többsége zsidó és ugyanakkor a kári szolidaritás elvének megcsúfolásával lételemében megingatni igyekszik egy keresztény magyar gyógyszerészt, — kérdést: hova jutunk ilyen körülmé-

nyek között? Van-e létjogosultsága az ilyen „szemlének” manapság, amikor minden gondolatnak, minden cselekvésnek, a keresztény magyar eszme szolgálatában kell állania, különben végképp elmulasztjuk a liberális bűnök jóvátételének utolsó alkalmát és menthetetlenül elsodor bennünket a nagy idők vihára.

Egy keresztény politikai napilapnak pedig, mint amilyen a Magyar Lapok is, éppenséggel minden jogcíme megvan ahhoz, hogy a „kari véleménynyilvánításokat világnézeti szempontból torpedózza meg”. Ha ezt a jogot, sőt kötelességet a Gyógyszerész Szemle patikus-szerkesztője kétségbevonja, akkor ő bizonyára nem tartozik azok közé, akik eleven csalátlatai annak a nagyon igazságtalan és rosszindulatú szőlősnak, amely egybeközött azt szögezi le, hogy: „zöld számár nincs a világon.” (*)

GAZDASÁGI ÉLET

Mi ujság a piacon?

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői heti piac — tekintet nélkül a zsidó ünnepre, ami ezelőtt lényeges forgalomcsökkenést jelentett — igen forgalmas volt. Nagy felhozatal volt különösen zöldségfélékben s a megváltozott időjárás az áremelkedést megállította. A tojást azonban állítólag a szomszéd városok kofái összevásárolták, mert egyszerűen eltűnt a piacról, úgyhogy a déli órákban egyetlen darab sem volt a piacon. Nagyon valószínű, hogy a rögzített árak nem kedveznek a tojásárusoknak és mert a piac megkerülésével mindig akadnak vevők, akik a magasabb árakat megfizetik, a piac megkerülésével adják el az árut, 28 fillér helyett 40 fillérben párját.

Nagy riadalmat keltett az árusok között a hatósági közegek árelenőrzése és szemmel láthatólag, percek alatt megváltoztak az árak mindenütt, ahol a szigorú ellenőrzést gyakorolták. Ha ez állandóan rendszeresen megmarad, feltétlenül érezhető lesz a vásárlóközönség szempontjából. Nagy forgalom volt a dinnyés sátraknál, ahol a 30 filléres kilónkénti árat fizették a vevők. Hasonlóan sok volt a burgonya, amelynek úgy látszik kedvezett az esős időjárás, mert minden eladó igen szépen fejlett burgonyát árult 18—20 filléres kilónkénti árban.

Konyhakerti terményárak

a következők voltak:
Paradicsom 26—32, kékparadicsom 15—35, szárazbab 50—70, répa 10—15, zöldség 18—20, fokhagyma 54, vereshagyma 26, borsó 50—60, vereskáposzta 8—16, olaszkáposzta 5—15, káposzta 10—16 (kilónként 6 fillér), tök 10—30, paprika 1—5, paradicsompaprika 5—8, karfiol 20—40, karalábé 2—4, uborka 1—3, retek 2—3 és 10—12, torma 4—12 fillér. Vetemény csomagja 12—16 fillér, csöves tengeri 5—6.

Gyümölcs árak:

(Nagy felhozatal). Alma 1—1.60, szőlő 1—1.80, szilva 1.20—1.40, körte 1.80—2.60, hulló alma 40, sárga dinnye darabja 0.40, görög dinnye 30 fillér kilónként.

Tej-piac:

Tehén tej 28—30, tejjel 1.20, juhsajt 2, tehén túró 2.80, főző vaj 4.90, csemege vaj 5.90 kilónként.

Takarmány árak:

aprószáznak kistételben kilónként: új kukorica (csöves) 0.32, szemes 0.50, hántolt árpa 0.50, zab 30 fillér, árpa 35 fillér.

Baromfi árak:

csirke rántani való 3—3.50, nagyobb 4—4.50. Tyúk 6—7, sovány kacsza darabja 6—8, hizott kacsáért 27 pengőt is elkértek, 22-ért megvették! Az árak általában változatlanok maradtak.

Allatvásár

A sertéspiacon közepes felhajtás mellett nagy kínálat volt. Hizott sertés hiányzott. A vásáron a következő árakon cseréltek gazdát a sertések. Hat-nyolc hetes malac 40—50, májusi malac (3—4 hónapos) 50—60, hat hónapos süldő (kb. 30—35 kilós) 70, nyolchónapos mangalica (kb. 50 kilós) 110, félig hizott sertés (kb. 90 kilós) 210 pengőért cserélt gazdát.

A vásár forgalmából ítélve az a helyzet alakult ki, hogy minél fiatalabb a sertés, annál drágább, ami valószínűleg a kereslet folytán következett be. Elsősorban ilyen árak mellett körülbelül 2 pengő 26 fillér a sovány, illetve a félkövér sertés ára kilónként.

Szarvasmarha-piac gyenge volt. Kevés felhajtás mellett inkább cserék történtek. A mézsárosok a sovány szarvasmarhát 1 pengő 20, szópórbort 1 pengő 40 fillérért vásárolták.

Kecske darabja 20—25 pengő volt.

A lóvásárra leginkább igás állatokat hajtottak fel. Nyolcéves igásló 400 pengő, másfél éves szép csikó 700 pengőért cserélt gazdát.

Kedvezményes áru cukor a méhek etetése céljából.

Az ideai esztendő méhészeti szempontból katasztrófális volt, úgyhogy igen sok méhcsalád még a beteleléshez szükséges mézet sem tudta begyűjteni. Így azok cukorral való etetésre szorulnak. Mint értesültünk, az Erdélyrészi Méhész Egyesület ezért már korábban kérésrel fordult a földmivelésügyi miniszter urhoz, kedvezményes áru 5 százalékos homokkal denaturált cukor engedélyezése érdekében. Az új cukor ára előreláthatólag magasabb lesz, mint eddig, de kg-ként az 1.10 P-t nem fogja meghaladni. A cukor iránti igények az Erdélyrészi Méhész Egyesületnél (Kolozsvár, Majális-utca 22. sz.) jelentendők be. Az egyesület a megrendelés feltételeit készséggel közli és megrendelő lapot is küld. (Válaszbélyeg mellékelendő.)

A méhek költésrohadása Erdélyben

erősen elterjedt. Ezt a veszedelmes fertőző betegséget ilyenkor lehet legkönnyebben felismerni, mert az egészséges fiasítás kikelése után a lépben maradt elpusztult fiasítás szembeötlök. A költésrohadást vagy gyanuját a m. kir. földmivelésügyi miniszter 95.000—1935. számú rendelete szerint azonnal be kell jelenteni az illetékes községi előljárárságnak, városban a polgármesteri hivatalnak. Bejelentésre köteles a tulajdonos vagy az, aki a méhek felügyeletével és kezelésével megbízták. A bejelentés elmulasztása kihágás és szigorú pénzbüntetés jár érte. Kétes esetben a gyanús fiasítást az Egyetemi Állatrendszertani Intézetnek (Kolozsvár, Mikó-kert) lehet beküldeni. A vizsgálat és szakvélemény díjtalan.

Az Arany- és Ezüstkalászos Gazdák Szövetségének megalakítása ellen foglalt állást az OMGE.

A Magyar Tudósító jelenti: Az OMGE igazgatóválasztmányja, ugyanis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének intézőbizottsága szeptember 26-án ülést tart. Az ülésen foglalkozni fognak az Arany- és Ezüstkalászos Gazdák Szövetségének ügyével, amely most van alakulóban. Az előterjesztés azt javasolja az igazgatóválasztmányának, hogy foglaljanak állást az Arany- és Ezüstkalászos gazdák külön szervezkedése ellen, mert ezeknek a képzett gazdáknak nem elkülönülve, hanem az agrártársadalom közösségében kell kifejteni áldásos működésüket. Rámutatnak arra is, hogy a kormány alapvető szempontjainak megfelelően a gazdasági érdekképviseletet széttagolását nem tartják kívánatosnak, merthiszen éppen a közelmúltban történt több felesleges egyesülés és szövetség feloszlása.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYVÁRAD.

SZILAGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 90, félévre 15, egy óra 2.50 pengő

Egyes szám ára 10 fillér

Vasárnapi szám 16 fillér.

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem adunk vissza

MIKOR SÜTÉTTÜNK?

(MTI) Szeptember 23-án az elsőtől este 18 óra 50 perckor kell végrehajtani és 5 óra 50 percig tart.

KIK PÁLYÁZTAK A RIMÁNÓCZY-VÁLLALATOK BÉRLETÉRE? Nagyvárad. Saját tud. A Rimánóczy-épületben levő szálloda, kávéház, étterem és fürdő bérletére hirdetett pályázat szeptember 20-án járt le. A város gazdasági hivatalához a következő ajánlatok érkeztek: Rimánóczy László 30 ezer pengő évi béri ajánlott fel a szálloda és a fürdő. Apján Kálmán 50 ezer pengő évi bért a szálloda, fürdő, kávéház és étterem bérletére. Kiss Lajos, a jelenlegi bérlet, továbbá Tembusz Miklós, báró Barotán és egy tengerésziszt budapesti lakosok nyújtottak be még pályázatot a szálloda és a fürdő kibérlésére. Az ajánlatok felett hétfőn a kisgyűlés fog dönteni.

Londonba érkezett a volt görög király. Amszterdamból jelentik: (NTI) György király, Görögország volt uralkodója hétfőn este Londonba érkezett. A pályaudvaron az angol király, a királyné és a kormány tagjai fogadták. (MTI)

4-ES HONVÉD BAJTÁRSÁK 24-én, szerdán délután 7 órakor a Tűzharcos Színházban megbeszélési tartanak az október 4 és 5-iki ezrednap ügyében. Az összes 4-es honvédek megjelenését kérjük. *Rendezőbizottság.*

Adományok. Kis Szent Teréz nevében az Ötvös család részére 5 pengőt, Szent Antal nevében az Ötvös-család részére 5 pengőt, Kis Róza részére 3.50, a Barla-gyerekek részére 2.50 pengőt juttattak el hozzánk. Átadjuk.

Akár német, alár magyar, Dreher-Haggenmacher Bak-sört akar!

HÁZASSÁGKÖTES A FOGHÁZBAN. Nagyvárad. Saját tud. Bringye György többszörösen elítélt betörő kérelemmel fordult az igazságügyminisztériumhoz, hogy Potyák Erzsébet vadházastársával törvényes házasságot kössön. Az igazságügyminiszter a kérelmet engedélyezte és kedden a városi anyakönyvvezető megjelent a fogházban, hol a felek a házasságot előtte törvényesen megkötötték.

Közélelmzési államtitkárrá neveztek ki Losonczy István, debreceni főispánt. (MTI) A Kormányzó Ur Losonczy István, Hajdu vármegye és Debrecen város főispánját ezektől az állásaitól, buzgó szolgálatainak elismerése mellett felmentette és a közlelmzési miniszternek alárendelt országos közlelmzési hivatalhoz államtitkárrá kinevezte.

Krizsán Béla áll. eng. nyilv. jogú

gyorsíró- és gépiro **ISKOLA.** Allamvizsga. Potbeírások.

Beöthy Ödön-u. 11.

Udvarias kiszolgálásra szólítja fel a közlelmzési miniszter a kereskedőket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közlelmzésügyi miniszterium közli:

Sajnos, a mai viszonyok között sok kereskedő nem szolgálja ki vevőjét mindig a köteles udvariasággal és egyre-másra hallatszik panasz, amely szerint a kereskedő visszaél a vásárló rászorultságával és oly módon szolgálja ki, mintha ezzel különös kegyet gyakorolna. Ezt a meghatározhatatlanul tapintatlan és goromba viselkedést a közlelmzési közegek ellenőrzésük alatt szintén tapasztalták. Amikor tehát a közlelmzési hatóság mindent megtesz, hogy a kereskedő

esetleges áruhiányát enyhítse, a kormány joggal megkövetelheti azt is, hogy a kereskedő ne éljen vissza a vásárló közönség türelmével és tapintatlan viselkedésével ne hívja ki a fogyasztó társadalom jogos felháborodását. A közlelmzési miniszter nyomatékosan felhívja a kereskedők figyelmét a közönséggel szemben tanúsítandó udvarias és figyelmes magatartásra. Minden hazafiasan gondolkodó magyar kereskedő elsőrendű kötelessége, hogy előzékeny kiszolgálással enyhítse a korlátozások okozta nehézségeket.

HALÁLOS SZERENCSETLENSÉG ÉRT KÉT KISGYERMEKET. Nagyvárad. Saját tud. Kosztea Traján körösbánlakai kisfiú a tűzhely mellett játszadozott és eközben a forró tűzhelyre esett, miközben súlyos égési sebeket szenvedett. Szülei a nagyváradi kórházba akarták szállítani, de a kisgyermek útközben a vonaton meghalt. — Farkas Imre egyéves Tolsztoj Leó utca 6 szám alatt lakó kisgyermek játszás közben egy vízes gödörbe esett és az alig három újni vizben megfulladt. A szülők ellen gondatlanság miatt eljárás indult.

Csak egy napig szünetel az előadás a Belvárosi moziban szeptember 24-én, szerdán. Az ujjáalakított Belvárosi mozgó agilis engedélyesse messzemenő gondoskodással és nagy anyagi befektetéssel áldozott annak a műértő közönségnek, mely eddig is nagy szeretettel látogatta a filmszínházat. A Belvárosi mozgóban szerdán, szeptember 24-én szerelik fel a legkorszerűbb vetítő és hangleadó gépeket, melynek segítségével Nagyváradon eddig még nem látott és nem halott tökéletességgel fogják előadni a budapesti bemutatkozó színházakkal egyidőben a magyar és külföldi film újdonságok legkimagaslóbb alkotásait. A szerdai szünet után csütörtökön ünnepi díszelőadás keretében nyitja meg kapuit az ujjászületett Belvárosi mozgó. A díszelőadás ismertetésére még visszatérünk.

ELUTASÍTOTT A TÖRVÉNYSZEK EGY KÁRTÉRITÉSI KÉRÉSÉT. Nagyvárad. Saját tud. Sziki Gyula jákóhodosi földművest még a román bíróság elítélte gyújtogatásért. Sziki egy évi bűntetését letöltötte, a károsult Gobi Sándor pedig polgári úton 60.000 lei, illetve 2000 pengő erejéig kártérítési pert indított ellene. Az ügyet kedden tárgyalta dr. Grencser Gyula törvényszéki tanácsa és a keresetet azzal az indokolással, hogy Sziki bűnössége nem bizonyítható, elutasította.

A Hivatásszervezet holnap este pontosan nyolc órai kezdettel összehívást tart, melyre ezután is felhívja a vezetőségi tagok figyelmét. A fontos tárgysorozatra való tekintettel kérjük vezetőségi tagjainkat, hogy feltétlenül megjelenjenek. Adjon Isten! Hivatásszervezet titkársága.

Pusztító felhőszakadás New-Mexikó államában. Newyorkból jelentik: (NTI) Hatalmas felhőszakadás zúdult New-Mexico állam keleti részére. Eddig 15 személy veszett el. Carsbadet környező hegyekről hét méter magas vízbulám zúdult a városra 17 személy eltűnt. (MTI)

Elsüllyedt egy angol szolgálatban álló amerikai hajó. Washingtonból jelentik: (NTI) A hadügyminiszterium nyilvánosságra hozta a Pink Star nevű kanadai zászló alatt, haditerületen angol szolgálatban hajózó amerikai teherhajó elsüllyedését. (MTI)

Kivégeztek hat embert Eszéken. Eszékéről jelentik: (B. T.) A rögtönítélő bíróság ítélete alapján hat embert részben fegyverrejtegetés miatt, részben bűnpártolás miatt kivégeztek.

INGYENES MUNKAKÖZVETITÉS. A nagyváradi m. kir. állami munkaközvetítő hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28., Telefon 25-76) jelentése 1941. évi szeptember hó 23-án kelte kimutatásában az elmúlt hét folyamán elhelyezett 73 egyént. Jelenleg foglalkozást kaphat: 12 ipari szakmunkás, 2 fiútanonc, 1 kocsis, 2 szolga (gazdasági cseléd), 1 állandó háztartási alkalmazott, összesen 18 egyén. Foglalkozást keres: 129 ipari szakmunkás, 27 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 13 gyári és egyéb napszámos, 7 bejáró-takarítónő, 10 üzleti alkalmazott, 4 magántisztviselő, 1 állandó háztartási alkalmazott, összesen: 191 egyén.

A tojáshiány megoldása Budapesten. (MTI) Az utóbbi napokban tojáshiány mutatkozott Budapesten. A közlelmzési tárca nélküli minisztere elrendelte, hogy további intézkedésig Budapest székesfőváros területén minden háztartás hetenként három tojást vásárolhat minden családtagnak után. A vásárlás vásárlási könyv felhasználásával történik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK. N. Gy. Tunyogh. A kért felvilágosítást a Hivatalos Lap 209. és 212. számából szerezheti meg részletesen. A kért példányt nem tudjuk elküldeni, de minden közönséghez van a Hivatalos Lap példánya, az kívánságra a lakosság rendelkezésére kell bocsátani. Ha ott sem lenne, akkor az említett példányokat a „Budapesti Közlöny” kiadóhivatalától kell kérni. Címe: Budapest, I. Vár. Kapisztrán-tér 1. szám.

Frenczel Sándor

tükör és üvegsziszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Olcsó ablaküvegezés

Képkerekezés

Nagyvárad, Szt. János utca 48.

Telefon: 19-13

Ujabb szovjet ejtőernyősöket fogtak el Bulgáriában. Szófiából közlik — mint a Mai Nap írja — hogy a balkáni hegységben Trevna város közelében, bolsevista ejtőernyősök ereszkedtek le. 11 ejtőernyős közül tizet elfogtak.

Hatalmas robbanás egy északangliai gyárban. Newyorkból jelentik: (NTI) Londoni jelentés szerint sok személy megsebesült Északangliában egy gyárban történt robbanás alkalmával. Egy másik robbanás során ugyancsak több nagy tűz keletkezett. (MTI)

Olasz lap a Magyarországon folyó építőmunkáról. Milánóból jelentik: (MTI) A Corriere della Serra beszámoló a Magyarországon folyó nagyszabású építőmunkáról, melynek során hidak, utak, vasutak épülnek. Megírja a lap, hogy sok tizezernyi munkás dolgozik a megnagyobbodott haza ujjáépítésén. Az ásatások utján napfényre kerülnek a magyar mult dicső emlékei.

Németország legfiatalabb doktora. Halleből jelentik, hogy a 19 éves Günter Mühlfordt, aki történelmi munkájával a Luther-Egyetemen nagy felütést kellett, a napokban kitűnő eredménnyel doktorált. Kora után dr Mühlfordt ma Németország legfiatalabb doktora. A fiatal doktor jelenleg az orosz fronton katonai szolgálatot teljesít. (MNK)

Paradicsom

téli eltevésre, garantált érett, csü-törtökön érkezik. Szükségletét mindenki e napon beszerezheti.

Tóth

gyümölcs- és zöldségkereskedése
Nagypiac-tér.

Három nap alatt be kell jelenteni a lejárt bérletű és felmondott lakásokat

Be kell jelenteni a négy szobánál nagyobb lakásokat

Nagyvárad thj. város polgármesterének városgazdasági ügyosztálya 39.354—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A 6740—1941. M. E. számú rendelet 10. paragrafusának intézkedéseinek alapján azt a lakást, amelynek bérlete vagy egyéb jogcímen fennálló használatát felmondás következtében vagy más okból megszűnik, bérbeadni, használatát más címen átengedni, vagy saját használatba venni csak akkor lehet, ha a polgármester a bérbeadó, vagy a használat átengedése jogosult személy kérelmére nyilatkozatot adott arról, hogy a lakás, vagy a lakás céljára használt helyiséget igénybe venni nem kívánja.

Felhívom a város közönségét, hogy minden egyes lakást, melynek bérlete vagy egyéb jogcímen fennálló használatát felmondás következtében vagy más okból megszűnik, a bérlet felmondását, vagy megszüntét követő 3 nap alatt a polgármesteri hivatalnak levelezőlapon — „Lakáshivatal, Nagyvárad, Teleki-u. 3. sz. a.” címmel el-látva mulhatatlanul jelentse be, 6 hónapig terjedhető elzárás terhe alatt.

Felhívom mindazokat, akik 4 szobánál nagyobb lakással rendelkeznek, a szobák számának és a lakásban lakók számának feltüntetésével ugyancsak 3 nap alatt a „Lakáshivatal, Nagyvárad, Teleki-u. 3. sz. a.” postai levelezőlapon az 5777—1941. M. E. számú rendelet 49. paragrafusának 8. bekezdése értelmében 6 hónapig terjedhető elzárás terhe alatt jelentsek be. Nagyvárad, 1941. szeptember 22. Dr Soós István s. k. polgármester.

RÁDIÓ

SZERDA, SZEPTEMBER 24.

- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Háziasszonyok a magyar föld terményei között.
10.45 A teremtő és a vízözön mondája a hinduknál. Harsányi Gizi előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Fohász. Himnusz.
12.10 Hanglemezek.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Heinemann Sándor tánczenekara
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Boros István magyar nótákat énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara.
16.15 Széchenyi István Balatonfüreden Irta dr Gesztely-Nagy László. — Felolvasás.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Rádiózenekar.
17.55 Az igazi Werbőczy. Dr Rác György előadása.
18.20 Honvédműsor.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Mai magyar szerzők.
19.50 Délvidéki magyarok. Összeállította dr Ortutay Gyula. Mészáros Ági és Apáthy Imre délvidéki meséket, balladákat és népdalokat ad elő.
20.20 Hanglemezek.
20.45 Kelet népe. Szabó Zoltár előadása.
21.15 Pertis Palj cigányzenekara.
21.40 Hírek.
22.19 Melles Béla zenekar.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Szabó Kálmán jazz-hármasa.
24.00 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 25.

- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Pallásthy Marcell elbeszélései. — Felolvasás.
10.45 Külföldi híradó. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Fohász. Himnusz.
12.10 Rendőrzenekar
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Rádiózenekar.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Hanglemezek.
16.15 Ruszin hallgatónknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Bura Sándor cigányzenekara.
17.50 Gazdasági tanácsadó.
18.20 Sthymmel Miklós tánczenekara játszik, Emanuel Bianco énekel.
18.45 A biztosítási gondolat jelentősége Dr Csizik Béla pénzügyminiszeri államtitkár előadása.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.25 Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30 Az Operaház évadnyitó előadásának közvetítése.
20.40 Külügyi negyedóra. Majd: Sportközlemények.
21.40 Hírek.
22.10 Az Operaház Bánk bán c. előadásának folytatása.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30 Táncclemek.
24.00 Hírek.

KÖTELTÁLTALI HALÁLRA ÍTÉL-
TEK A FELESÉGGYILKOS BAK
LAJOST. Pécsről jelentik (MTI): A
pécsi törvényszék a késő esti órák-
ban hozott ítéletet Bak Lajos 38 éves
gazdálkodó bűnügyében, aki megölte
feleségét. A törvényszék gyilkosság
büntette miatt köteleltáltali halálra íté-
lte Bak Lajost. Az ítélet nem jogerős.

Rendkívüli ülést tartott a Magyar Tudományos Akadémia Széchenyi születésének évfordulója alkalmából

A Magyar Országos Tudósító je-
jenti: A Magyar Tudományos Aka-
adémia halhatatlan alapítója születés-
ének másfél százados évfordulója al-
kalmából rendkívüli ülést tartott. Az
ülést Balogh Jenő elnök, titkos taná-
csos nyitotta meg, majd előadásában
Széchenyi Istvánról, a legnagyobb
magyarról beszélt. Nagy tapssal és
éljenzéssel fogadott előadása után
Varga József ipari és kereskedelmi
miniszter tartotta meg előadását „gróf

Széchenyi István, a nemzet tanácsadó
mérnöke” címmel. A nagyszámú elő-
kelő közönség hosszantartó, lelkes
tapssal és éljenzéssel fogadta a mi-
niszter előadását, amiért az elnök
Balogh Jenő mondott köszönetet.

Berlinből jelentik: (MTI.) A német
lapok Széchenyi István születésének
150-ik évfordulója alkalmából beszám-
olnak azokról az emlékünnepekről,
amelyekkel a magyar nemzet a leg-
nagyobb magyar emlékének hódol.

SPORT

Nagyvárad atléta bajnokai

Nagyváradon ilyen jól sikerült at-
létikai versenyt még nem tartottak.
mint a vasárnapi. Kitünő eredmé-
nyek, jó átlagok és népes mezőny
jellemzte a vasárnapi versenyt.
Nagyváradon lassan valóban fejlő-
désnek indul az atlétika, ehhez hozzá-
járul, hogy végre van pálya. Az atlé-
ták be is bizonyítják, hogy meg is ér-
demlik a pályát. Majdnem minden
számban akadt egy-egy kiváló ered-
mény.

Távolugrásban például négyen is
ugrottak 6 méteren felül, gerellyel
hárman dobták túl a 45 métert. A
legizgalmasabb verseny a 110 méteres
gátfutásban volt, ebben Kiss és Krup-
ka egyformán 16,7 másodpercet tu-
tott. Nagyon szép küzdelmet vívtak
ugyancsak Kiss és Krupka a NAC-
KAC mérkőzés félidőjében rendezett
400 méteres gáton. Itt is Kiss győzött
58,4 másodperces idővel, a második
Krupka 59,2 másodperccel. Mindkét
eredmény egészen kitünő. Csikos
nagyszerű távolugróként mutatkozott
be és egészen bizonyos, nagy erőssé-
ge lesz a jövőben a váradi atlétika-

nak. Osztopányi ezúttal is megugrot-
ta szokásos 170 centijét, pedig min-
den edzés nélkül állott ki. Osztopá-
nyi ma a legrobbanékonnyabb magyar
magasugró és ha rendszeresen tudna
edzeni, a legjobb is ő lehetne.

Krupka 49,26 méteres gerelyvetése.
11,7 mp.-es 100 méteres síkfutása.
610 centiméteres távolugrása és a
16,7 mp.-es gátfutása kitünő ígéret a
magyar dekatlonbajnokságra. Re-
mélhető, hogy a volt román bajnok
megállja helyét a magyar bajnoksá-
gokon is. Janza lassan elsajátítja a
Christman-stilust, amit 12,38 méteres
dobása is igazol. Benyik, Lerchner,
Domján, Szentgyörgyi azok az atlé-
ták, akiket a vasárnapi versenyek
után ki kell emelnünk.

A verseny az NSE rendezésében
zajlott le a helyezettek szép NSE ér-
meket kaptak. A jól sikerült verseny-
rendezésért elismerés illeti meg a ve-
zetőket, elsősorban dr Borbély Lajos
táblalábíró, Steiner Istvánt, Sztaha-
róczy Jánost, Pozonyi Istvánt, Técsi
Györgyöt és Szócs Lászlót.

Színház-Művészet

Színházi iroda közleményei:

Az esti előadások háromnegyed 8
órákor kezdődnek.

— Ma, kedden este 3 óras kacagás
lesz a Szigligeti Színházban, mert az
idény legmulatságosabb zenés vígjáték
ujdonága, az „Ilyenek a férfiak” van
a színház műsorán a bemutatott elő-
adás pompás szereposztásában. Telje-
sen új eredeti díszletek, gyönyörű ki-
állítás.

— Szerdán este ismét az Ilyenek a
férfiak kerül színre.

— Csütörtökön délután tartja a
színház az idei évadban az első ifju-
sági előadását. Ez alkalommal Rajna
Ferenc és Czobor Károly: Hajduk
hadnagya című nagyoperettje kerül
színpadra. Jegyek az iskolák és intézetek
útján szerzhetők be. Az előadás —
mely kizárólag a tanuló ifjúság részé-
re tartatik meg — délután fél 4 óra-
kor kezdődik.

— Csütörtökön este Barabás Pál
legnagyobb sikerű vígjáték újdonsága
a „2000 pengős férfi” kerül színre
Sarmassy Miklós rendezésében. Moory
Lucy, Bartók Juci és Ihász Klárya

a női főszerepekben.

— Pénteken este premier-bérlésben
mutatja be a színház Lehar örökbecsű
nagyoperettjét, a Vigőzvegy-et Radnó-
thy Évával és Delly Ferencsel a fő-
szerepekben.

HETI MŰSOR:

Kedden este: Ilyenek a férfiak.
Szerdán este: Ilyenek a férfiak.
Csütörtökön este: 2000 pengős férfi.
Pénteken este: Vigőzvegy, premier
bérlésben, Radnóthy Éva és Delly Fe-
renc felléptével.

Országos pályázat.

A megnagyobbodott Magyarország
első, nagy országos pályázata: I. ma-
gyar nóta, mű és táncdalszöveg, II.
szaválásra alkalmas versekre, III. ma-
gyar nóta, mű és táncdalzenére (zon-
gorára vagy énekhangra írva) szö-
veggel, vagy anélkül.

Bíróbizottság: Cselényi József a
Nemzeti Színház tagja, énekes, Szi-
geti Sándor operaénekes, Murgács
Kálmán zeneszerző, Dévény Jenő ze-
neszerző, karnagy, Farkas Jenő zene-

szerező, primás, Bottka Iván szövegíró
stb.

A pályázat titkos, a művekre jelige,
a csatolandó jeligés levélbe név és
cím irandó. Egy szerző több művel,
már megjelenttel is pályázhat. Pálya-
művek vissza nem adatnak. Nevezési
díj művenként 1 pengő, mely a pálya-
művel együtt kiscimletű postabélye-
gekben, vagy bankjegyekben kü-
lendő.

Hatá: 1941. október 20. Ered-
ményt november 20-ig írásban kö-
zöljük.

Pályadíjak: I. 100 pengő és aranyo-
nyozott babérkoszorú. II. 50 pengő és
ezüstözött babérkoszorú, III—V. ara-
nyozott érem, oklevél, VI—X. ezüs-
tözött érem, oklevél, továbbá bronz-
érmek, babérkoszorúk, oklevelek. A
díjazott művek Budapesten, a Zene-
művészeti Főiskolán nagyszabású
hangverseny keretében, kiváló művé-
szek által mutattnak be a nagy kö-
zönségnek és szakértőknek. A nyer-
tes művek népszerű daloskönyvben
is megjelennek.

A pályázat küldendő: „Allegro”
kiadóvállalat és hangversenyiroda cí-
mére: Budapest, VII. Hársfa-utca 31.
(Telefon: 22-38-58.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér,
Alláskeresőknél 25 százalék engedmény

Adás-vétel

Ültözködni olcsón csak Molnár hasz-
naitruha üzletéből lehet Bémer-tér 1.
(udvarban). Magas arat fizetek hasz-
nált ruhákért. 183

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas
áron veszek, órat, ákszert javítok.
Gyenge István ékszerész, Rakóczi
ut 19.

Ráday Gedeon-utca 25. szám alatti 4
szoba, két előszobás modern ház, Erdé-
lyi-utca 12. szám alatti ház, kocsma és
fűszerüzlet helyiségekkel eladó. Felvilá-
gosítást nyújt dr Dobay és Könyves
ügyvédi iroda, Szaniszló-u. 4. 411

Aranyat, ezüstöt napi áron ve-
szek. Tiszay óras és ékszerész,
Nagyvárad, Rakóczi-ut 6.

Briliánsért, régi ékszerért magas
árat fizetek. Tarján ékszerész, Rá-
kóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Lukács György-u. 40. sz. 4 lakásos
ház eladó. Érdeklődni Csengeri-u. 2. 416

Különpéle

Két iskolás kisleányt vagy fiut tel-
jes ellátásra fölvesz tanítocsalád. Cím
a kiadóban. 433

Allást nyec

Podrásznót, jó munkást felveszek.
Roszler, Csáky-u. 10. 434

Fiatalt fűszerkereskedő segédet első-
jére keresek. Sajátkezű írásbeli felté-
teleket „Becsületes” jellegre a kiadóba
kérek. 430

Rikkancsokat fix fizetéssel felve-
szünk. Jelentkezni a Néplap expedíciós
osztályon

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda RT
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t.
körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi
Dezso-utca 5. szám.